

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНІ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО
(ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Львівського національного
університету ветеринарної медицини
та біотехнологій імені С.З. Гжицького

Стибель В.В.

Наказ № 6 від "30" бересня 2021 р.

ПОРЯДОК

реагування на випадки булінгу (цікування) та
застосування заходів виховного впливу у Львівському
національному університеті ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С.З. Гжицького

СХВАЛЕНО

Вченюю радою ЛНУВМБ
імені С.З. Гжицького

Протокол № 6 від "30" бересня 2021 р.

I. Загальні положення

1.1. Порядок реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (далі – Порядок) є внутрішнім нормативно-правовим актом, що визначає основні поняття, суб'єкти, етапи, заходи щодо виявлення та запобігання випадкам булінгу (цькування) у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (далі – Університет); Порядок розроблений відповідно до «Положення про запобігання та протидію булінгу (цькуванню) у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького» та доповнює його.

1.2. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:

конфлікт – це зіткнення протилежно спрямованих, несумісних одна з одною потреб, інтересів, соціальних установок, планів тощо у свіломості окремої особи, яке виникає в міжособистісних взаємодіях окремих осіб чи груп;

булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, в тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно особи та/або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого;

сторони булінгу (цькування) – це безпосередні учасники випадку кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності); однією зі сторін випадку булінгу (цькування) обов'язково є учасник освітнього процесу;

кривдник (булер) – той учасник освітнього процесу, який вчиняє булінг (цькування) щодо іншого учасника освітнього процесу;

потерпілий (жертва булінгу) – той учасник освітнього процесу, щодо якого було вчинено булінг (цькування), в результаті чого безпосередньо заподіяно фізичну, психологічну, матеріальну шкоду через приниження, страх, тривогу, підпорядкування інтересам кривдника та/або спричинення соціальної ізоляції;

спостерігачі – безпосередні свідки та/або очевидці випадку булінгу (цькування);

наслідок булінгу (цькування) – фізична, психологічна, матеріальна шкода, в тому числі – приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника та/або соціальної ізоляції потерпілого;

фізичне насильство – форма насильства, в тому числі при вчиненні булінгу (цькування), що включає штовхання, зачіпання, піdnіжки, бійки, стусані, ляпаси, удари та інші дії, які завдають болю й тілесних ушкоджень тощо;

психологічне насильство – форма насильства, в тому числі при вчиненні булінгу (цькування), що включає образи, поширення неправдивих чуток, ізоляція, ігнорування, бойкот, відмова від спілкування, погрози, маніпуляції, шантаж тощо;

економічне насильство – форма насильства, в тому числі при вчиненні булінгу (цькування), що включає дрібні крадіжки, поширення або знищення особистих речей, вимагання грошей, іжі тощо;

сексуальне насильство – форма насильства, в тому числі при вчиненні булінгу (цькування), що включає образливі жести, висловлювання, прізвиська, жарти, погрози, поширення чуток, обмачування сексуального (інтимного) характеру та /або змісту, сексуальні домагання тощо;

кібербулінг – булінг (цькування), який вчиняється із застосуванням засобів електронних комунікацій (фото, відео й аудіофайлів).

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в законах України «Про освіту», «Про соціальні послуги», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

1.3. До булінгу (цькування), який вчиняється щодо особи та/або такою особою щодо інших учасників освітнього процесу в закладі вищої освіти, відносяться випадки, які відбуваються безпосередньо в приміщеннях закладу освіти, гуртожитках, на прилеглих територіях та/або за його межами, в тому числі із застосуванням засобів електронної комунікації.

2. Суб'єкти та порядок реагування на випадки булінгу (цькування) у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького

2.1. Суб'єктами реагування на випадки булінгу (цькування) у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького є:

2.1.1. Ректор;

2.1.2. Проректор з науково-педагогічної роботи

2.1.3. *Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування)*.

2.2. Діяльність суб'єктів реагування на випадки булінгу (цькування) здійснюється на принципах: законності; відкритості та прозорості; дотримання прав і свобод людини; поваги та неупередженого ставлення до сторін булінгу (цькування); конфіденційності; взаємодії та співпраці; невідкладного реагування; комплексного підходу; нетерпимості до булінгу (цькування) та визнання його суспільної небезпечності.

2.3. Підставою для реагування на випадки булінгу (цькування) є заява чи повідомлення, про випадок та/або підозру його вчинення щодо учасників освітнього процесу, отримані суб'єктами реагування на випадки булінгу (цькування). Повідомлення можуть бути в усній та/або письмовій формі, в тому числі – із застосуванням засобів електронної комунікації (телефон, соціальні мережі, електронна пошта, електронні месенджери, офіційні вебресурси та ін.).

2.4. Повідомляти про випадки булінгу (цькування) у ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького може будь-яка особа, що стала його учасником або стороною, або підозрює його вчинення стосовно особи та/або особою щодо інших учасників освітнього процесу, або володіє достовірною інформацією з цього приводу.

2.5. Повнолітні учасники освітнього процесу зобов'язані вжити невідкладних заходів реагування у разі звернення неповнолітнього та/або якщо вони стали свідками булінгу (цькування) неповнолітнього (оцінити рівень небезпеки життю та здоров'ю сторін булінгу (цькування), негайно втрутитись із метою припинення небезпечної впливу, надати (за потреби) невідкладну медичну та психологічну допомогу, звернутись до органів охорони здоров'я для надання медичної допомоги тощо).

2.6. Ректор:

2.6.1. Визначає наказом склад комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) з метою проведення розслідування.

2.6.2. У випадку неможливості виконання проректором з науково-педагогічної роботи своїх обов'язків щодо виявлення та запобігання булінгу, визначає наказом особу, відповідальну за підготовку матеріалів для засідання (шляхом опитування учасників випадку, з'ясування наявності фактів фото- та відеофіксації, психологічної характеристики сторін тощо).

2.7. Проректор з науково-педагогічної роботи:

2.7.1. Інформує особу, яка звернулась із заявою, про подальший порядок її розгляду.

2.7.2. Складає засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) не пізніше, ніж через три робочі дні з дня надходження заяви про випадок або підозри про нього з метою планування та застосування необхідних заходів реагування.

2.7.3. У разі отримання заяви про випадок булінгу (цькування) не пізніше однієї доби повідомляє територіальний орган (підрозділ) Національної поліції України про звернення, одного з батьків або законних представників неповнолітньої особи; для невідкладного надання психологічної допомоги (за потреби) інформує психолога та/або центр соціальних служб для сім'ї дітей та молоді.

2.8. Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) є колегіальним органом, який скликається в кожному окремому випадку надходження заяв про випадки булінгу (цькування) не пізніше, ніж через три робочі дні з дня надходження заяви або повідомлення.

2.9. До складу комісії входить проректор з науково-педагогічної роботи, психолог та інші зацікавлені особи (педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники).

2.10. До участі в засіданні комісії можуть бути залучені сторони булінгу (цькування) (за потреби), один з батьків або законних представників неповнолітнього кривдника та потерпілого, представники інших суб'єктів реагування на випадки булінгу (цькування).

2.10.1. Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) на своїх засіданнях розробляє пропозиції та рекомендації з питань, що належать до її компетенції.

2.11. За підсумками роботи комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) складається протокол. За виконання та моніторинг запланованих заходів з відновлення і нормалізації психологічного клімату та визначення рекомендацій для учасників булінгу (цькування) згідно з протоколом засідання комісії

відповідає проректор з науково-педагогічної роботи чи особа, яка його замінює відповідно до наказу ректора.

2.12. Повноваження комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького:

2.12.1. Розгляд та аналіз матеріалів за результатами проведеного розслідування щодо з'ясування обставин на підставі заяви про булінг (цькування).

2.12.2. Визначення сторін булінгу (цькування), можливих причин та необхідних заходів для їх усунення.

2.12.3. Планування заходів щодо стабілізації психологічного клімату в колективі, формування емпатії між сторони булінгу (цькування) та надання соціальних і психологічно-педагогічних послуг сторонам булінгу (цькування), в тому числі – із зачлененням необхідних фахівців із надання правової, соціальної та іншої допомоги тощо.

2.12.4. Формування рекомендацій для педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників закладу вищої освіти щодо додільних методів навчання та організації роботи зі сторонами булінгу (цькування).

2.12.5. Формування рекомендацій для батьків або законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування).

3. Порядок застосування заходів виховного впливу у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького

3.1. Заходи виховного впливу застосовуються для відновлення та нормалізації відносин між учасниками освітнього процесу після випадку булінгу (цькування) з метою створення та підтримання сприятливого для навчання й роботи освітнього середовища.

3.2. Заходи виховного впливу застосовуються у разі наявності факту булінгу (цькування) щодо кривдника, потерпілого та свідків.

3.3. Заходи виховного впливу мають забезпечувати дотримання прав та інтересів сторін булінгу (цькування), необхідні виховання та просвіту, соціальну та психолого-педагогічну допомогу.

3.4. Заходи виховного впливу реалізуються педагогічними, науково-педагогічними працівниками закладу вищої освіти із зачлененням необхідних фахівців із підлаттям правової, психологічної, соціальної та іншої допомоги.

3.5. Необхідні заходи виховного впливу визначає та планує **комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) у ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького**.

3.6. Педагогічні, науково-педагогічні працівники, які забезпечують освітній процес для групи, в якій зафіксовано випадок булінгу (цькування):

3.6.1. Виконують рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) у ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького щодо додільних методів навчання та організації роботи зі сторонами булінгу (цькування).

3.6.2. Виробляють, спільно зі здобувачами освіти, правила взаємодії групи під час освітнього процесу.